

která není obecní komisí a není proto veřejnou korporací a také ne orgánem republiky, a že proto není jazykovými předpisy vázána a může tudíž voličské seznamy založiti výlučně v jednacím jazyku obce, aniž by obecní úřad mohl proti tomu co namítati, sluší k tomu poznamenati:

Zákonem z 19. prosince 1919 č. 663 Sb. činí se opatření, aby v každé obci byly zřízeny stálé volební seznamy, jež mají býti podkladem pro volby do obcí a do sborů, o nichž tak bude stanoveno zvláštními zákony (arg. §§ 1 a 14). Sestavením a vedením těchto seznamů v obcích podle pokynů v zákoně tom uvedených pověřují se zvláštní komise, sestávající ze 4—8 členů jmenovaných politickým úřadem podle návrhu politických stran v obci a z předsedy, kterým podle zákona je starosta obce nebo jeho zástupce jím jmenovaný (arg. § 5). Z těchto ustanovení je zřejmo, že místní volební komise jsou orgánem vklíněným do organizace veřejné správy. Je-li však místní volební komise orgánem veřejné správy, je vázána předpisy jazykového zákona a vydaného k němu nařízení. Byl tedy v daném případě starosta obce Chomutova již jako předseda volební komise povinen dbáti toho, aby předpisů jazykoprávních bylo náležitě šetřeno, a ujasniti si proto otázku, nemá-li volební komise povinnost založiti voličské seznamy též v jazyku státním. Ukládá-li pak zákon č. 663/1919 Sb. v předposledním odstavci § 7 obstarání přípravných prací obecnímu úřadu, učiní obecní úřad, resp. starosta obce této povinnosti zadost jen, když přípravné práce pro zřízení volebních seznamů místní volební komise provede po stránce jazykové tak, aby místní volební komisi zřízení volebních seznamů v jazyku státním bylo umožněno. Neprávem také poukazuje stížnost i na to, že provedení přípravných prací k založení voličských seznamů je vnitřní věcí obecního úřadu, při které může používatí svého německého jazyka jednacího, neboť přehlíží, že tyto práce nekoná pro svou potřebu, nýbrž pro potřebu místní volební komise, která není — jak stížnost sama vytýká — komisí obecní, nýbrž, jak svrchu dovozeno, orgánem veřejné správy. — — —

Č. 12.346.

Živnostenské právo. — Řízení správní: * Příslušnost rozhodovati ve věcech živnostenských inspektorů býv. uher. státu přešla podle §§ 1 a 2 zák. z 2. listopadu 1918 č. 2 Sb. o zřízení nejvyšších správních úřadů ve státě československém z býv. uher. ministerstva obchodu (§ 9 zák. čl. XXVIII:1893) na úřad pro správu (ministerstvo) sociální péče.

(Nález z 26. března 1936 č. 10.033/36.)

Věc: Ing. František B. v Báňské Bystřici proti rozh. min. veř. prací v Praze z 8. května 1933 o přiznání odpočivných požitků.

Výrok: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro vadnost řízení.

D ů v o d y: Dekretem ministra Československé republiky s plnou mocí pro správu Slovenska v Bratislavě z 26. září 1919 bylo st-li, živnostenskému inspektorovi v Báňské Bystřici, sděleno, že počínaje dnem 1. října 1919 jmenován byl chefem úřadu st-lem až posud vedeného Ing. Čeněk Š.; st-l byl vyzván, aby vedení celé agendy odevzdal do rukou jmenovaného. — — —

Výnosem z 29. října 1931 nevyhovělo min. veř. práci žádosti st-lově za převzetí do státní služby nebo za pensionování, ježto jmenovaný se zřetelem na znění uvedeného dekretu ministra s plnou mocí pro správu Slovenska a ustanovení prvního a druhého odstavce bodu 1 § 2 vlád. nař. č. 428/1920 Sb. byl povinen podati u ministra s plnou mocí pro správu Slovenska žádost podle § 4 zákona č. 269/1920 Sb. do lhůty 60 dnů ode dne účinnosti tohoto zákona za ustanovení úředníkem. Ježto žadatel zmíněným předpisům nevyhověl, nastaly pro něho důsledky uvedené v § 5 cit. zákona a je nutno tudíž míti za to, že žadatel dobrovolně ze státní služby vystoupil bez jakýchkoliv nároků vůči československému státu.

Dalším výnosem min. veř. prací v Praze z 8. května 1933 nebylo vyhověno žádosti st-lově o přiznání výslužného s tím, že min. trvá na svém rozhodnutí z 29. října 1931. — — —

Proti rozhodnutí tomuto čelí stížnost na nss, v níž se navrhuje, aby nař. rozhodnutí bylo zrušeno pro nezákonnost.

Nss musil se zřetelem na předpis § 4 zákona o ss předem zabývat se otázkou, zda žal. min. veř. prací bylo vůbec příslušno rozhodovati ve věci vznesené na spor.

Podle obsahu nař. rozhodnutí jde o výrok, kterým byla autoritativně zamítnuta žádost st-le, bývalého uherského živnostenského inspektora, o přiznání odpočivných požitků československým státem. Služební poměr živnostenských inspektorů na území bývalého království Uherského byl upraven zákonným článkem XXVIII:1893 o ochraně živnostenských a továrních zaměstnanců a o živnostenských inspektorátech. Podle § 9 a násl. tohoto zákonného článku jsou živnostenští inspektoři státními úředníky podřízenými min. obchodu, které určuje jejich služební přidělení a pečuje o určení systemisovaného počtu a platů jejich v rozpočtu. Podle čl. 2 zákona z 28. října 1928 č. 11 Sb., jenž podle čl. 4 nabývá účinnosti »dnešním« dnem, zůstávají veškeré dosavadní zemské a říšské zákony a nařízení prozatím v platnosti. Podle čl. 3 tohoto zákona úřadují a jednají všechny úřady samosprávné, státní a župní, jakož i ústavy státní . . . atd. podle dosavadních platných zákonů a nařízení. Byl by proto podle tohoto ustanovení zákona č. 11/1918 Sb. ve spojení s §em 9 zák. čl. XXVIII:1893 zásadně příslušným rozhodovati o otázce nároku na odpočivné požitky býv. uher. živnostenského inspektora onen úřad, který po převratě přejal agendu bývalého uherského min. obchodu, kdyby jiná ustanovení zákonná neurčovala jinak.

Zákonem z 2. listopadu 1918 č. 2 Sb. zřízeny byly k obstarávání nejvyšší správy státní ve státě československém nejvyšší správní úřady, pro kteréž záhy zdomácněl výraz ministerstva. Zákon ten nabyl účinnosti dnem vyhlášení, to jest dnem 4. listopadu 1918. Podle § 1 cit.

zákona č. 2/1918 Sb. zřízen byl jako nejvyšší úřad státní správy nejen úřad pro správu průmyslu, obchodu a živností (§ 1 č. 6), nýbrž i úřad pro správu veřejných prací (§ 1 č. 8) a úřad pro správu sociální péče (§ 1 č. 11). Jest proto zkoumati, zda zůstalo rozhodování ve služebních věcech živnostenských inspektorů, ustanovených na území bývalého království Uherského, i podle tohoto zákona v oboru působnosti úřadu pro správu průmyslu, obchodu a živností, který svým pojmenováním je nejbližší bývalému uherskému min. obchodu, či přešlo-li vzhledem na organizační myšlenku vyjádřenou v zákoně č. 2/1918 Sb. na úřad pro správu veřejných prací, resp. na který jiný nejvyšší úřad státní správy.

Místní příslušnost nejvyšších úřadů státní správy vztahuje se, jak patrně již z nadpisu zákona č. 2/1918 Sb. (arg. slova »ve státě československém«) i § 4 zákona č. 139/1919 Sb., na celé území československého státu, tedy i na Slovensko.

Co se věcné kompetence uvedených úřadů (ministerstev) týká, nebyla tato dosud žádným zákonem republiky Československé přesně a podrobně vymezena a sluší proto míti za to, že zůstala nadále recipována na základě zákona č. 11/1918 Sb. z dřívějšího právního řádu rakouského, resp. uherského.

V bývalém Rakousku byla však včleněna do organisace státní veřejné správy ministerstva, kteráž jak co do svého pojmenování, tak i co do oboru své působnosti neexistovala v bývalém království Uherském. Srovnají-li se pojmenování nejvyšších správních úřadů určených v § 1 zákona č. 2/1918 Sb. k obstarávání nejvyšší správy státní v republice Československé s ministerstvy bývalého Rakouska a Uherska, je patrné, že měl zákonodárce v zákoně č. 2/1918 Sb. na mysli stav co do organisace veřejné správy státní a rozčlenění ministerstev, jak se vyvinulo v Rakousku. To platí o ministerstvu železnic (úřad pro správu dopravy), veřejných prací (úřad pro správu veřejných prací), sociální péče (úřad pro správu sociální péče) a lidového zdravotnictví (úřad pro správu veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy), kterážto ministerstva nebyla zřízena v bývalém království Uherském. Měly tedy nejvyšší úřady státní správy převzít podle úmyslu zákonodávce povšechnou příslušnost obdobných ministerstev rakouských (srov. § 2 zákona č. 2/1918 Sb.) a jsou v tom směru směrodatná příslušná ustanovení právního řádu toho. Z toho plyne, že bylo vůlí zákonodávce, aby působnost bývalých uherských ministerstev, pokud věci jimi obstarávané byly přikázány podle rak. právního řádu do oboru působnosti ministerstev, jež v král. Uherském organisována nebyla, přešla na ony nejvyšší úřady správní, které jsou vyjmenovány v § 1 zákona č. 2/1918 Sb. a jsou obdobou bývalých ministerstev rakouských. Min. veř. prací v bývalém král. Uherském zřízeno nebylo a mohl by býti podle toho, co uvedeno, úřad pro správu veř. prací (ministerstvo) příslušným rozhodovati ve věcech živnostenské inspekce jen, příslušela-li kompetence ta v době převratu bývalému rakouskému min. veř. prací, resp. byla-li na úřad pro správu veřejných prací zákonodárstvím československým přenesena. Tomu však tak není. Jak patrné z ustanovení §§ 1 a 2 zákona č. 123/1908 ř. z. o zřízení rakouského min. veř. prací a vyhlášky veškerého ministerstva

č. 124/1908 ř. z., nebyly přikázány věci živnostenské inspekce a živnostenských inspektorů do oboru působnosti tohoto ministerstva a nebyly přeneseny na úřad pro správu veř. prací ani zákonodárstvím republiky Československé. Naopak záležitosti živnostenské inspekce spadaly v býv. Rakousku podle zákona č. 499/1917 ř. z. a vyhlášky veškerého ministerstva č. 504/1917 ř. z. od 1. ledna 1918 do oboru působnosti min. soc. péče a přešly proto zákonem č. 2/1918 Sb. do působnosti úřadu (ministerstva) pro správu soc. péče. Dnem účinnosti tohoto zákona (4. listopadu 1918) zanikla příslušnost bývalého uherského min. obchodu k obstarávání věci živnostenské inspekce a tím i osobních věci živnostenských inspektorů bývalého uherského státu (srov. nálezy tohoto soudu Boh. A 1172/22, 8515/30, 8656/30, 10.439/33 a 11.212/34).

Za tohoto stavu práva nebylo ovšem min. veř. prací příslušno, aby rozhodovalo o žádosti st-le, bývalého živnostenského inspektora, o přiznání výslužného, a nezbylo proto, než naříkané rozhodnutí zrušiti pro podstatnou vadu řízení podle § 6 zákona o ss.

Č. 12.347.

C e s t y : * Opatření ministerstva veřejných prací, kterým se zavádí vybírání mýta na státních silnicích a objektech podle § 89 zák. čl. I:1890, vyžaduje k své účinnosti řádného vyhlášení.

(Nález z 27. března 1936 č. 11.930/36.)

V ě c : Josef Š. v Bratislavě proti rozh. zem. úřadu v Bratislavě z 24. dubna 1933 o přestupku silničního zákona.

V ý r o k : Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y : Rozsudkem policejního trestního soudu u policejního ředitelství v Bratislavě z 28. prosince 1932 byl st-l uznán vinným přestupkem § 143 zák. čl. I:1890, který spáchal tím, že jel automobilem po Dunajském mostě v Bratislavě a odepřel platiti mýto, a byl odsouzen k peněžitému trestu 300 Kč. Odvolání, které st-l podal k zem. úřadu v Bratislavě, bylo nař. rozhodnutím odmítnuto a prvostupňový rozsudek potvrzen. — — —

Ve věci vytýká stížnost, že žal. úřad námitku odvolání, že právní základ vybírání mostného nebyl zákonem předepsaným způsobem uveřejněn, že není všeobecně dostupný a že ani v konkrétním případě nebyl st-li učiněn přístupným, vyřídil tím způsobem, že st-l má přímou vědomost o tom, že vybírání mýta se zakládá na ministerských výnosech, které samozřejmě byly vydány na základě zák. čl. I:1890. Při této námitce slušelo stížnosti dáti za pravdu.

St-l byl potrestán proto, že odepřel zaplacení mýtného na Dunajském mostě v Bratislavě. Mezi stranami je nesporné, že Dunajský most je mostem státním, takže vybírání mýta na něm mohlo býti min. obchodu (dnes podle zákona č. 85/1926 Sb. veř. prací) zavedeno způsobem upraveným v § 89 zák. čl. I:1890. Podle tohoto zákonného ustanovení může